

Avdelningen för juridik och inre marknad
Josefine Larsson
Direktnr: 033-17 77 73
E-post: josefine.larsson@swedac.se

Er referens
M2020/00078/Ke

Miljödepartementet

Remissvar

Hållbar slamhantering- Betänkande av Utredningen om en giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam (SOU 2020:3)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för frågor om teknisk kontroll, inklusive ackreditering och frågor i övrigt om bedömning av överensstämmelse samt för samordning av marknadskontroll, reglerad mätteknik och ädelmetallkontroll. Swedac har beretts tillfälle att yttra sig över ovan nämnda remiss.

Swedac har inga synpunkter på alternativ 1 i betänkandet. Däremot vill Swedac förtydliga vad certifiering under ackreditering innebär och Swedacs roll i detta. Swedac vill särskilt utveckla detta med anledning av myndighetens roll i samband med certifieringsordningen Revaq och hur den kan användas vid kvalitetssäkring av slam.

Ackreditering är ett internationellt system med en gemensam lagstiftning inom EU¹ och är ett sätt att visa och säkerställa kvalitet och kompetens. Med hjälp av ackreditering kan beslutsfattare och kravställare få objektiva resultat och fatta välgrundade beslut. Ackreditering bygger på att oberoende och opartiskt visa på överensstämmelse med krav på exempelvis kompetens, produktprestanda, metod och rutiner. Genom ackreditering får lagstiftare och andra myndigheter en oberoende och kompetent utvärdering från en tredje part. I Sverige utförs denna utvärdering av Swedac.

Swedac utför regelbundet tillsyner av certifieringsorgan, kontrollorgan, laboratorium och verifieringsorgan för att försäkra sig om att dessa ackrediterade organ upprätthåller sina rutiner och den tekniska kompetensen. Detta innebär bland annat

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93

att erfarenheten och den tekniska kompetensen hos personalen i det ackrediterade organet regelbundet verifieras av kvalificerade bedömare hos Swedac med relevant kompetens och specialkunskap.

Certifiering innebär att en organisation, produkt, process eller person bedöms uppfylla alla krav som ställts i standarder eller andra normerande dokument som omfattas av certifieringen. Vid certifiering är det ett så kallat certifieringsorgan som bedömer om kraven är uppfyllda. Certifiering kan göras under ackreditering. Det innebär att det är ett ackrediterat certifieringsorgan som blivit bedömt av Swedac, bland annat genom återkommande kompetensprövning, som utför certifieringen.

Revaq är ett exempel på en certifiering som utförs under ackreditering. Certifieringsordningen Revaq har granskats av Swedac och konstaterats uppfylla de krav som finns för att kunna användas som certifieringsordning under ackreditering. Även ändringar av certifieringsordningen som ägaren Svenskt Vatten vill införa granskas och måste accepteras av Swedac innan implementering. Detta innebär att Swedac gör en bedömning av att den inte står i strid med gällande lagkrav och den kontrollformsstandard som den bedöms emot samt att den i övrigt är lämplig för certifiering under ackreditering. Swedac bedömer också vid processen för framtagning av certifieringsordningen att hänsyn har tagits till viktiga faktorer som till exempel miljö och hälsa. Det är viktigt att ägaren av certifieringsordningen anlitar experter med kompetens inom aktuellt område för att till exempel motverka eventuell miljöpåverkan.

Swedac utövar regelbundet tillsyn över, och en oberoende granskning av, ackrediterade organ för att försäkra sig om att organen upprätthåller kompetens samt har korrekta rutiner och arbetssätt. Att föreskriva om att använda tjänster under ackreditering, för att exempelvis analysera prover för att kontrollera kvaliteten på avloppsslam, skulle därmed medföra en oberoende granskning av det ackrediterade laboratoriet. Detta skulle medföra kvalitetssäkrade provningsrapporter som kan användas som underlag för andra myndigheters bedömningar och beslut. Att tjänster ska utföras under ackreditering kan införas antingen genom en generell hänvisning i lag eller med en specifik hänvisning i föreskrift från föreskrivande myndighet.

Swedac har i övrigt inga synpunkter på förslaget.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Ulf Hammarström efter föredragning av juristen Josefine Larsson. Chefsjuristen Anette Arveståhl, bedömningsledaren Kristina Lindberg samt utredaren Magnus Pedersen har deltagit vid den slutliga handläggningen av ärendet.